

ARANA GOIRITAR SABIN

150. urteurrena

1865-1-26- SABIN ARANA GOIRI, zoragarrizko urte onetan jaio zan Bilbon. Euskadi Aberri Barriaren “askatasun eguzkia” sortzen da. Bere gurasoak Santiago eta Paskuala dira. Santiago jauna gizon jatorra da. Bere zeregiña itxas- ontzigintza da, ospe eta eragin aundikoa Bilbon, baita be Karlist-alderdiaren buruzagi da. Garai ortan, zoritxarrez, galdu egin ziran gure Lege Zarrak. Sekulako min emon eutson euskaldun jatorrari gure buru-jabetasuna galtzeak. eta karlist-alderdiaren asmo okerrak alde batera utzi eta Aberri Barriaren azi bizia ernarazten jardungo dau.bere sendian asita

1883--Lege zarra.-Santiago jauna Lege Zarrak galduta ikusirik bere biotza guztiz urratuta il zan urte onetan. Aita il ondoren familia osoa Barzelonara joan zan, Sabin filosofia eta izadi-gaiak ikeretzen, eta Luis bere anaia, arkitektura ikestera. Ama be il zan eta Sabin Bilbora etorriko da. Emen Euskal gaietan murgilduko da, euskera ikasi eta ikasi, Euskaldunen kondaira aztertu, barru barrutik eza-gutu, zelan eta nundik nora lortu gure izakera eta askatasuna. Auxe da bere kezka ta ardura bizia.

1886--Aberri barria. -Sabinen burua borbor irakitan dago, gure erriaren etorkizunari buruz. Euskal errian giro berezi bat sortu zan garai artan. Gure erriari buruz asmakizun eta iritzi desberdiñak ikusten ditu. Ara emen: Erriaren Adiskide Alkargoak Irurak Bat dau elburutzat eta iru eskuak alkar gurutzatuak ikurtzat.

Iparragirrek Laurak Bat dauko elburutzat eta Gernikako arbola ikurtzat. Eta Sabin Aranak Zazpiak Bat dauko elburutzat eta Lauburua ikurtzat. Zazpiak Bat izango da Euskadi.

1887--Euskal gidari ta idazlari -Gorabera onetan Sabin arituko da egundoko ekiñaldiak burutzen Euskal kultura grietan. Ona emen bere idazlanak **Gramatika elemental del Euskera Bizkaíno, Umeen lenengo adiskidea, Lenengo Egutegi bizkaitarra, Lecciones de ortografia del Euskera, Deun izendegi euskotarra, 2.000 orrialde baño geiago**. Luis bere anaiagaz argitaratuko dau: **Bizkaitarra** astekaria, geroago **Baserritarra**, eta **El Correo Vasco**. Azkue jaunak esango dau: “**Guk euskalari guztiok batera baño euskal idazle ta irakurle geiago sortu dau berak bakarrik**”.

1892--Euskaldunen Aberria, Urte onetan “Bizkaia por su independencia argitaratu dau”. Eta urrengo urtean egin eban Larrazabal baserrian entzute aundiko itzaldia: **“Euskadi da Euskaldunen Aberria”**

1894--Ikurriña. Aldi onetakoa da Bilboko lenengo Batzokia eta agertu zan lenengo aldizgure **Ikurriña**. Sabin eten barik dabil buru belarri Euskadiren alde jokutzen. Urte onetan espetxeratua izan zan.

1895--Uztailaren 31an fundatu eta legeztatu zan EAJ Sabin izanik bere gidaria.

1898--Auteskundeak Bizkaiko Aldundirako auteskundeak egiñik 4.500 Jeltzailleak jokatu eben bere alde 5 ziñegotzi lorturik. Geroago Kubak bere askatasuna lorturik telegrama bat bialdu eutsen Zorionak emonez. Espetxeratua izan zan osterabe.

1903--Eriotza Sabin Sukarrietara aldatu zan, eta “Libe” izeneko antzerki polita idatzi eban. Emen il zan Euskadigaz maite minduta 1903an, azaroak 25, 38 urtekin.

Bere illobian sortu daitela berak bizi osoan igarritakoa: Euskadiren Askatasuna.

Zenon Uriguen, Pasiotarra

NUN ZARA AITA SABINO

Gure didarrak ez entzuteko
nun zara aita Sabino
zuri negarrez urtuta nago
Alde zendun ezketiño
Euskadigaitik zu il baziñan
gure biotzak zer diño
zu ilda bere etsai gogorrek
bizi dirala oindiño.

Etsai gogorrez inguraturik
zu ziñan ludi onetan
Euskadigaitik ibilli ziñan
gudaldi gogorrenetan
Gure Aberri maite maitea
maite zenduan benetan
zintzo bai zintzo jarraitu zendun
bere legea gordetan.

Zu izan ziñan Sabin maitea
zu izan ziñan azkarra
zu izan ziñan abertzale on
maixu jakintsu bakarra.
Orain Sabin zu pozez beterik
zagoz zeruko batzarran
maiteko dozu Jaungoiko ona
eta gure Lagi zarra.

*Zenon Uriguen aitak
baturiko bertso zarrak
eta doñuak*